

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรี ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย และเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ซึ่งได้กำหนดสมมติฐานไว้ว่า โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ที่สร้างและพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างกรอบแนวคิด และร่างตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย

ระยะที่ 3 การทดสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทยกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสตรีและรองผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 503 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสตรีและรองผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย จำนวน 250 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม 1 ฉบับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ซึ่งมีข้อคำถามรวมทั้งสิ้น 50 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบบลิเคอร์ท 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับ

เกณฑ์ในการประเมินความเที่ยงตรงของตัวบ่งชี้ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สำหรับใช้พิจารณาความเหมาะสมในการนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลทดสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการสร้างสเกลองค์ประกอบย่อย ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (Second - order confirmatory factor analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - dept interview) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ทำให้ได้ตัวบ่งชี้ จำนวน 50 ตัวบ่งชี้ และผู้วิจัยได้นำตัวบ่งชี้ดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับจากการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha co - efficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .973 จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา จึงได้ตัวบ่งชี้ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ จำนวน 50 ตัวบ่งชี้

2. สรุปผลการสอบถามกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ทั้ง 50 ตัวบ่งชี้

ผู้วิจัยสามารถสรุปตัวบ่งชี้ที่สำคัญ จำแนกตามแต่ละองค์ประกอบหลักของพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ดังนี้

2.1 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ด้านความซื่อสัตย์ พบว่าตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารปฏิบัติในสิ่งที่คืออย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย ($\bar{X} = 4.67$ $SD = .616$) โดยมีค่าเฉลี่ยความ

เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำสุด คือ ขอมรับความเชื่อและค่านิยมของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.30$, $SD = .693$) ซึ่งแม้ว่าจะมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำสุด แต่ก็มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นั่นแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมผ่านเกณฑ์ จึงถือได้ว่าทุกตัวบ่งชี้เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบด้านความซื่อสัตย์

2.2 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ด้านความรับผิดชอบ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารควบคุมอารมณ์ของตนให้เป็นปกติต่อทุกสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.70$; $S.D. = .537$) โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารปฏิบัติตามตำแหน่งหน้าที่ของตน ($\bar{X} = 4.12$; $S.D. = .715$) ซึ่งแม้ว่าจะมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำสุด แต่ก็มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นั่นแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวที่มีค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมผ่านเกณฑ์ จึงถือได้ว่าทุกตัวบ่งชี้เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ

2.3 ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ด้านความยุติธรรม พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดสวัสดิการทางการรักษาพยาบาลเท่าเทียมกันทุกคน ไม่มีการแบ่งแยกกัน จนเกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.53$; $S.D. = .694$) โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำสุดคือ ผู้บริหารตัดสินใจโดยใช้เหตุผลที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.20$; $S.D. = .710$) ซึ่งแม้ว่าจะมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำสุดแต่ก็มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากแสดงว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมผ่านเกณฑ์ จึงถือได้ว่าทุกตัวบ่งชี้เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบด้านความยุติธรรม

3. ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทยกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ในการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีการทดสอบตามลำดับ ดังนี้ คือ 1) การทดสอบโมเดลในระดับตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบย่อยที่พัฒนาขึ้น

กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน 2) ทดสอบโมเดลในระดับองค์ประกอบย่อยของแต่ละองค์ประกอบหลัก และ 3) การทดสอบโมเดลในระดับองค์ประกอบหลักของพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง

3.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อสร้างสเกลองค์ประกอบตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ซึ่งก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ทั้ง 50 ตัวบ่งชี้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้ ในแต่ละองค์ประกอบย่อยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) ทุกค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โมเดลมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นอันมาก ประกอบด้วย โมเดลด้านมีความซื่อสัตย์ โมเดลด้านมีความรับผิดชอบ และโมเดลด้านมีความยุติธรรม และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรกของแต่ละองค์ประกอบย่อยทั้ง 9 โมเดล พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก นอกจากนี้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวบ่งชี้ทั้ง 50 ตัวบ่งชี้ มีค่าเป็นบวก และเกินเกณฑ์ที่กำหนด คือ .30 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า (1 ตัวบ่งชี้มีค่าเป็น 5 เท่า ถ้า 50 ตัวบ่งชี้ มีค่าเป็น 250 เท่า อ้างอิงมาจาก สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2551 : 150)

3.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้รวมพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองจากตัวบ่งชี้ใหม่ 9 ตัวบ่งชี้ ซึ่งได้จากสเกลองค์ประกอบที่สร้างขึ้นและองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีความซื่อสัตย์ (FN) การมีความรับผิดชอบ (RT) และการมีความยุติธรรม (JT) มาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสองเพียงครั้งเดียว และก่อนทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยทั้ง 9 องค์ประกอบ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) ทุกองค์ประกอบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบย่อยทั้ง 9 องค์ประกอบนั้น มีความเหมาะสมอย่างมากที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้รวมพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

3.2.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก พบว่า โมเดลตามกรอบแนวคิดในการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก และมีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองต่อไป

3.2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง พบว่า ทุกองค์ประกอบของตัวบ่งชี้รวมพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย มีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า โดยพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย เกิดจากองค์ประกอบด้านมีความซื่อสัตย์ (FN) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านมีความรับผิดชอบ (RT) และองค์ประกอบด้านมีความยุติธรรม (JT) ตามลำดับ

จากสรุปผลวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า โมเดลการวิจัยที่ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 50 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความซื่อสัตย์ องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบต่อ และองค์ประกอบด้านความยุติธรรม ซึ่งองค์ประกอบทั้งหมดเป็นองค์ประกอบที่สามารถใช้วัดพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ได้อย่างมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ครั้งนี้ มีประเด็นในการอภิปรายผล 2 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย พบว่า องค์ประกอบหลักของตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย มี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความซื่อสัตย์ องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบต่อ และองค์ประกอบด้านความยุติธรรม ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย โดยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านความซื่อสัตย์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในการเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ด้านความซื่อสัตย์ซึ่งมีจำนวน 17 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในระดับมากและมากที่สุด คือ ระหว่าง 4.30 - 4.67 โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงสุด คือ ผู้บริหารปฏิบัติในสิ่งที่ได้อย่างสม่ำเสมอ

จนเป็นนิสัย ($\bar{X} = 4.67$; S.D. = .616) จากผลการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามนั้น เป็นผู้บริหารสตรีที่มีลักษณะการบริหารที่พิเศษต่างจากบุรุษ พลังของความเป็นแม่ที่รักลูกเป็นความเข้มแข็งทางจิตใจ สามารถนำมาเป็นพลังของการบริหารเข้ากับคุณธรรมของผู้บริหาร และเป็นแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์มากกว่าแรงจูงใจใฝ่อำนาจ ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ นับว่าเป็นเบญจกัลยาณีกับบุคลิกภาพของผู้บริหารสตรีและเป็นความประทับใจที่แสดงความคิด ความงามและสุนทรียภาพขององค์กร (อินทวัชร ลีจินดา. 2555 : 45) ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหาร โรงเรียนที่ต้องมีคุณธรรมสูง (Virtue) โดยคุณธรรมจะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้บริหารให้ประพฤติแต่ในสิ่งที่ดีงาม ได้แก่ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตมีความจงรักภักดี และมีศีลธรรม (วิจิตร วรุตบางกูร และคณะ. 2523 : 170) นอกจากนี้ก็อาจจะเกิดจากความเชื่อที่ว่าคนทุกคนต้องปฏิบัติในสิ่งที่ดีเสมอ เพราะทุกคนต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังอยู่ในจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Berghofer (2009 : 315) และ Freeman and Stewart (2006 : 257) ที่ว่า ผู้นำจะปฏิบัติด้วยจิตวิญญาณของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ เป็นผู้นำที่บริสุทธิ์ ซึ่งมาจากผู้ได้รับคำสอนเรื่องคุณธรรมเป็นอย่างดีในจิตใจ มีลักษณะน่าเชื่อถือหรือรักษาสิ่งที่ตกลงหรือสัญญาไว้ ดังนั้นตัวบ่งชี้ ผู้บริหารปฏิบัติในสิ่งที่คืออย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย จึงเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สุดขององค์ประกอบด้านความซื่อสัตย์ของพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย

1.2 ด้านความรับผิดชอบ พบว่า ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมการเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งมีจำนวน 17 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในระดับมากและมากที่สุด คือ ระหว่าง 4.12 - 4.70 โดยที่ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงสุด คือ ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ของตนให้เป็นปกติต่อทุกสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.70$; S.D. = .537) จากผลการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว อาจเกิดจากความเชื่อที่ว่า ผู้บริหารต้องมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดี ในการควบคุมอารมณ์โดยไม่ใช้อารมณ์ส่วนตัวมาเกี่ยวกับการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ Josephson (2009 : 127) และ Berghofer (2007 : 115) อภิปรายสรุปได้ว่า ผู้นำต้องมีความรับผิดชอบต่อการดำรงชีวิตโดยปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือหลักการของจริยธรรมในการดำเนินชีวิต มีความหมายและมีเป้าหมาย เช่น มีการหักห้ามหรือควบคุมใจตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสถานการณ์ของความแตกต่างหรือความขัดแย้ง รวมทั้งเตรียมพร้อมหรือรอคอยกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นหรือจุดจบของสถานการณ์ ดังนั้นตัวบ่งชี้ ผู้บริหารสามารถควบคุมอารมณ์ของตนให้เป็นปกติต่อทุกสถานการณ์ จึงเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สุดขององค์ประกอบด้านความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย

1.3 ด้านความยุติธรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมการเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ด้านความยุติธรรม ซึ่งมีจำนวน 16 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในระดับมากและมากที่สุด คือ ระหว่าง 4.20 - 4.53 โดยที่ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดการสวัสดิการทางการรักษาพยาบาลเท่าเทียมกันทุกคน ($\bar{X} = 4.53$; S.D. = .694) จากผลการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว อาจเกิดจากความเชื่อที่ว่า ผู้บริหารต้องให้สวัสดิการทางการรักษาพยาบาลแก่ผู้ร่วมงานเมื่อเจ็บป่วยอย่างเท่าเทียมกัน ไม่แบ่งฐานะทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Greenberg (1990 : 314) ; Moorman (1991 : 150) ; Folger and Cropanzano (1998 : 163) และ Calaeitt , Conlon, Wesson, Porter and Ng (2001 : 285) อภิปรายสรุปได้ว่า ผู้นำต้องมีความยุติธรรมของผลตอบแทนที่องค์การจัดสรรให้กับพนักงานและความยุติธรรมของกระบวนการที่ใช้ในการตัดสินใจเพื่อกำหนดผลตอบแทนและวิธีการหรือแนวทางที่พนักงานตัดสินใจว่าเขาได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรมในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำงาน รวมทั้งผู้นำต้องดูแลและการจัดสรรผลตอบแทนที่พนักงานควร ได้รับ ได้แก่ สวัสดิการต่าง ๆ ของพนักงานในองค์การ เป็นต้น ดังนั้นตัวบ่งชี้ ผู้บริหารจัดการสวัสดิการทางการรักษาพยาบาลเท่าเทียมกันทุกคน จึงเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่สุดขององค์ประกอบด้านความยุติธรรมของพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย

2. ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ที่สร้างและพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ เป็นการทดสอบยืนยันตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย โดยทดสอบความสอดคล้องของโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการวิจัยในครั้งนี้ ก่อนดำเนินการทดสอบผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของตัวบ่งชี้ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha co-efficient) พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .973 ซึ่งถือว่าตัวบ่งชี้ทั้ง 50 ตัวบ่งชี้ มีค่าความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

จากการวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน พบว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 50 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป ดังนั้น จึงสามารถเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันในตัวบ่งชี้ที่พบว่า ตัวบ่งชี้ 50 ตัวบ่งชี้ ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน เกิน .30 และมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าเป็นตัวบ่งชี้องค์ประกอบย่อยที่สามารถวัดองค์ประกอบหลักได้ โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ในส่วนของคุณค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) (สุกมาส อังสุโชติ และคณะ, 2549; อ้างถึงใน ไกศิษฐ์ เพลรินทร์, 2552 : 2550)

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยันอันดับที่สองของตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานขององค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ มีค่าเป็นบวก และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยองค์ประกอบหลักด้านความซื่อสัตย์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน มากที่สุด รองลงมา คือ องค์ประกอบหลักด้านความรับผิดชอบ และองค์ประกอบหลักด้านความยุติธรรม ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ให้ความสำคัญกับองค์ประกอบหลักด้านความซื่อสัตย์ เป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องมาจากในยุคปัจจุบันนี้สตรีไทยมีบทบาทด้านต่าง ๆ เช่น บทบาทในการปกครอง สตรีได้รับการคัดเลือกให้เป็น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นบทบาทของสตรีที่ต้องใช้ความเชื่อมั่น ในตัวเองสูงและต้องตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยความสามารถ อีกทั้งลักษณะพิเศษของสตรีกับการบริหาร ปัจจุบันสตรีได้รับความรู้มากขึ้น มีสิทธิเท่าเทียมบุรุษ และสตรีที่ได้รับการพัฒนามีศักยภาพมากขึ้น บทบาทของสตรีจึงมีความสำคัญเป็นครั้งหนึ่งของศักยภาพของโลก บทบาทการบริหารจะเด่นกว่าบุรุษทางด้านสุนทรียศาสตร์ การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ได้ดีกว่าบุรุษ พลังของสตรี คือ พลังที่อยู่ระหว่างความแข็งแกร่งกับความอ่อนแอ และอาจกล่าวได้ว่าสตรีนั้นมีคุณลักษณะพิเศษของการบริหารยุคใหม่ (อินทวัชร ลีจินดา, 2555 : 45-51) ดังนั้นการที่สตรีเข้ามามีบทบาทในการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารสถานศึกษา จึงต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมสูง (Virtue) เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้บริหารให้ประพฤติแต่ในสิ่งที่ดีงาม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีศีลธรรม โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ที่เป็นจริยธรรมที่สำคัญของผู้บริหาร ดังผลการวิจัยของวุฒิสถิธาธิราช (2544 : 54 -63) ที่ศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามทฤษฎีของกรรณการสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนอันดับแรก คือ คุณลักษณะด้านจริยธรรม โดยคุณธรรมผู้บริหารที่สำคัญ คือ ความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับ ๔พณฯ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ (2549 : 79) ที่กล่าวถึง "แนวทางพระราชดำริ

สู่การบริหารจัดการภาครัฐ” ว่าผู้บริหารจะต้องบริหารด้วยความสามัคคี เพราะจะนำไปสู่ความร่วมมือและความเข้มแข็ง ทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ และจะต้องบริหารด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระองค์ทรงรับสั่งว่าจะต้องซื่อสัตย์สุจริตทั้งในความคิด การพูด และการกระทำ ทั้งนี้ผู้บริหารนอกจากจะซื่อสัตย์แล้ว ต้องดูแลคนรอบข้างตัวเราให้ซื่อสัตย์สุจริตด้วย และยิ่งไปกว่านั้นผู้บริหารจำต้องเพิ่มเติมคำว่าเสียสละและจงรักภักดีเข้าไปด้วย ตลอดจนจะต้องเป็นการบริหารที่ถูกต้อง คือ ถูกต้องตามกฎหมาย ตามกฎเกณฑ์ที่ยังธรรม เทียงตรง และมีประสิทธิภาพ

จากการอภิปรายผลดังกล่าวข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบหลักที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย เป็นอันดับแรก คือ องค์ประกอบหลักด้านความซื่อสัตย์ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน เท่ากับ .93 นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักเกินกว่า .30 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ องค์ประกอบหลักด้านความรับผิดชอบ โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน เท่ากับ .92 และองค์ประกอบหลักด้านความยุติธรรม ที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากัน คือ .91 ตามลำดับ ดังนั้นจึงถือได้ว่าองค์ประกอบหลักทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ มีความสำคัญต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ในระดับสูงด้วย ทั้งนี้จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมขององค์ประกอบหลัก และค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน จะเห็นได้ว่าไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากค่าเฉลี่ยความเหมาะสมขององค์ประกอบนั้น หมายถึง ค่าคะแนนที่เป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อตัวบ่งชี้ต่างๆว่ามีความเหมาะสมในการเป็นตัวบ่งชี้มากน้อยเพียงใด ส่วนค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร หรือตัวบ่งชี้กับองค์ประกอบหรือพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ด้านต่างๆ ดังนั้นเมื่อต้องการทราบค่าตัวบ่งชี้ใดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย มากน้อยเพียงใด จึงต้องพิจารณาที่ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาน้ำหนักตัวบ่งชี้ จะเห็นว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวบ่งชี้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ยืนยันได้ว่าองค์ประกอบหลักทั้ง 3 องค์ประกอบ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและมีอิทธิพลหรือบ่งบอกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ในระดับสูง เรียงลำดับค่าน้ำหนัก องค์ประกอบจากมากที่สุดไปหาน้อย คือ องค์ประกอบหลักด้านความซื่อสัตย์ องค์ประกอบหลัก ด้านความรับผิดชอบ และองค์ประกอบหลักด้านความยุติธรรม ตามลำดับ และถือได้ว่าเป็นรูปแบบ ตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ที่ได้จากการพัฒนาตัวบ่งชี้ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่าในการพัฒนาพฤติกรรมภาวะ ผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ผู้มีอำนาจหน้าที่ควร นำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ในหน่วยงานทางการศึกษา เช่น ใช้เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมิน ความสำเร็จด้านการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี หรือผู้บริหารสถานศึกษาโดยทั่วไป หรือใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนใช้ฝึกอบรมด้านจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย สำหรับวางแผนเพื่อการ ดำเนินงานในการส่งเสริมประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีมากขึ้น

จากผลการวิจัย มีข้อเสนอแนะหลัก 2 ประการ คือ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัย ไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างตัวบ่งชี้ พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทย ที่ได้รับการตรวจสอบด้วยกระบวนการทางการวิจัย ซึ่งเป็นโมเดลที่มีความเหมาะสมกับบริบท การบริหารของผู้บริหารที่เป็นสตรีในสถานศึกษา ดังนั้นจึงเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง หรือผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ นำไป ใช้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาโดยทั่วไป และอาจนำไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ให้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมได้ด้วย โดยนำ องค์ประกอบหลักทั้ง 3 องค์ประกอบที่ได้จากผลการวิจัยไปใช้ ให้เรียงตามลำดับความสำคัญของ น้ำหนักองค์ประกอบดังนี้ องค์ประกอบหลักด้านความซื่อสัตย์ องค์ประกอบหลักด้านความ รับผิดชอบ และองค์ประกอบหลักด้านความยุติธรรม

1.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ ในการพัฒนาตัวบ่งชี้ในเรื่องใด ๆ สามารถใช้กระบวนการเช่นเดียวกันกับงานวิจัยนี้ กล่าวคือ กำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้ นิยามตัวบ่งชี้ รวบรวมข้อมูล สร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้ ตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ และวิเคราะห์ตามบริบทที่ต้องการศึกษา แล้วนำผลที่ได้เสนอรายงานการใช้วิธีการทดสอบเพื่อยืนยันทางสถิติ จะทำให้ได้ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพ ทั้งนี้สามารถนำสารสนเทศดังกล่าวไปใช้เป็นเครื่องมือในการวัด และประเมินความสำเร็จด้านการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการในภาพรวม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดและประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้มีเครื่องมือวัดพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเอง และสถานศึกษาต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่น เพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามบริบทนั้น ๆ

2.3 ควรมีการวิจัยเชิงประเมินและติดตามผลการนำตัวบ่งชี้ที่ได้ไปใช้ในการประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

2.4 ตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยได้จากผลการวิจัยนี้ เหมาะสมสำหรับยุคสมัยของงานวิจัยฉบับนี้ ถ้าหากในอนาคตจะมีการทำวิจัยเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้บริหารสตรี ควรจะมีการพิจารณาตัวบ่งชี้ใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับยุคสมัยนั้น ๆ ด้วย